

З урахуванням вказаних особливостей змісту контрольних податкових правовідносин що виникають, при проведенні податкових перевірок, вирішального значення набуває питання зміцнення законодавчих гарантій забезпечення прав платників податків, а також дотримання посадовими особами контролюючих органів встановленого законодавством порядку здійснення окремих форм податкового контролю. При вирішенні цієї проблеми слід виходити, насамперед, з вимог частини другої ст. 19 Конституції України: «Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України».

ЩОДО ОКРЕМИХ ПРОБЛЕМ ЗАПРОВАДЖЕННЯ В АУДИТОРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МЕХАНІЗМУ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

Острівна Людмила Володимирівна, здобувач кафедри економічної безпеки Національної академії внутрішніх справ

Відповідно до норм ч. 4 ст. 19 Закону України «Про аудиторську діяльність» суб'єкти аудиторської діяльності зобов'язані зберігати в таємниці інформацію, отриману при проведенні аудиту та виконанні інших аудиторських послуг, не розголошувати відомості, що становлять предмет комерційної таємниці, і не використовувати їх у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб. Тобто суб'єкт аудиторської діяльності, який має, перш за все, боронити інтереси клієнта і зберігати відомості, отримані в ході професійної аудиторської діяльності, не може бути примушений виступати «збирачем інформації» проти інтересів свого клієнта, як не має права розголошувати відомості, які є об'єктом професійної таємниці. Проте на жаль, законодавець останнім часом допускає подібні формулювання, чим у подальшому ускладнюється ефективна протичинність та запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, адже суб'єкт аудиторської діяльності не повноважний приймати на себе функції державних органів контролю, навіть, мінімальні.

Крім того, відповідно до норм ч. 7 ст. 8 Закону України про фінансовий моніторинг аудитори та аудиторські фірми не повідомляють Держфінмоніторинг України про свої підозри щодо фінансових операцій у разі, якщо відповідна інформація стала їм відома за обставин, що є предметом їхнього професійної таємниці, коли вони виконують свої обов'язки щодо захисту клієнта, представництва його інтересів у судових органах та у справах досудового врегулювання спорів. Проте норми ч. 9 ст. 6 вказаного закону зобов'язують суб'єктів аудиторської діяльності надавати на запит Держфінмоніторингу України протягом п'яти робочих днів із дати надходження запиту додаткову інформацію з приводу фінансових операцій, які стали об'єктом фінансового моніторингу, копії

первинних документів, на підставі яких були проведені такі операції та пов'язані з ними фінансові операції, відомості про їх учасників, а також іншу інформацію, зокрема ту, що становить банківську або комерційну таємницю, таємницю страхування, копії документів, необхідні для виконання покладених на Держфінмоніторинг України завдань.

Указаний конфлікт між нормами зазначених законів може стати перепорою для виконання обов'язків аудиторів та аудиторських фірм як суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

У процесі дослідження проблем у сфері механізму адміністративно-правового регулювання фінансового моніторингу в аудиторській діяльності значну увагу привертають питання недовіри до суб'єкта аудиторської діяльності та його незалежності. К.В. Саханевич та В.М. Чубай указують, що проблема недовіри до аудитора полягає не лише в невпевненості клієнта в збереженні конфіденційної інформації, професійної компетентності фахівця, а й значною мірою спричинена шахрайством, допущенням помилок та порушень під час проведення аудиту великими міжнародними аудиторськими компаніями. Так А.Г. Загородній, Л.М. Пилипенко наводять відомі випадки накладення штрафів на компанії «великої четвірки»: у 2002 р. за неправильно проведені 16 перевірок протягом 1996-2001 рр. фірмою PricewaterhouseCoopers сумою 5 млн. дол. США; у 2003 р., за порушення під час проведення аудиту фірмою KPMG – сумою 200 млн. дол. США; у 2004 р. за помилку під час проведення аудиту фірмою Ernst & Young – сумою 1,7 млн. дол. США та заборона проводити аудит протягом 6 місяців та ін.

На практиці недовіра до суб'єктів аудиторської діяльності, а саме до аудиторського висновку, підтверджується, зокрема, тим, що банківська установа, з метою оцінки платоспроможності потенційного клієнта-юридичної особи, а також виконання клієнтом вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу самостійно проводить аналіз фінансового стану підприємства, не довіряючи аудиторському висновку та нехтуючи ним.

ЩОДО СТАТУСУ ДЕРЖФІНМОНІТОРИНГУ ПО КООРДИНАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

Корженівський Ярослав Віталійович, здобувач кафедри економічної безпеки Національної академії внутрішніх справ

Адміністративно-правовий статус Держфінмоніторингу визначений нормами Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» та Положення про Державну службу фінансового моніторингу України.

Аналізуючи положення вищезазначених нормативно-правових актів, можна дійти висновку, що Держфінмоніторинг має особливий публічно-